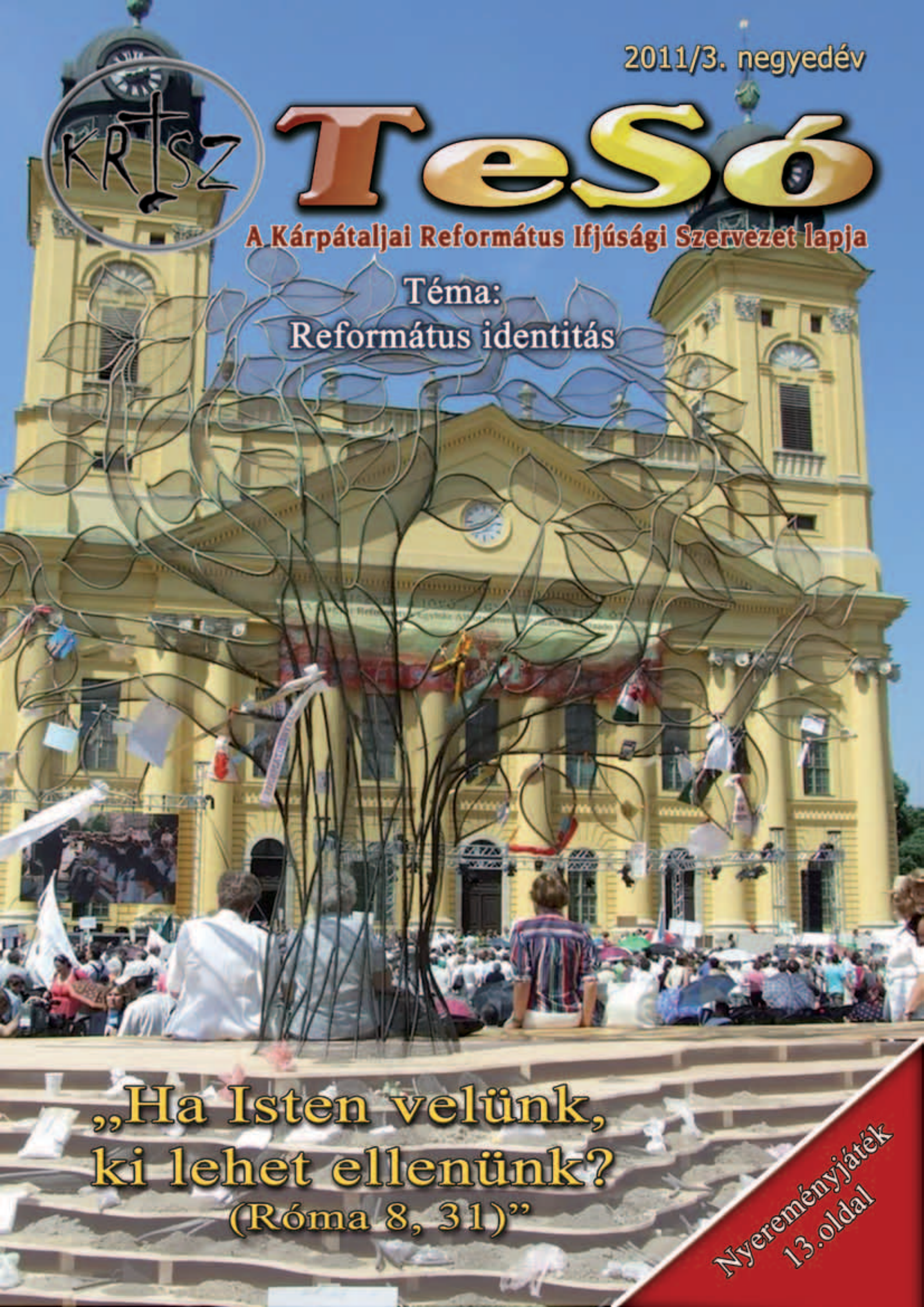
2011/3. negyedév

KRISZ

TeSó

A Kárpátaljai Református Ifjúsági Szervezet lapja

Téma:
Református identitás

„Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk? (Róma 8, 31)”

Nyereményjáték 13.oldal

Tartalom

Start oldal 2
S.M.S. 3
Ötvös Károly és Lilla üzenetei
Tudtad-e... ..... 3, 5, 9, 13
Eklézsiakövetés
Bűn és büntetés a 17. században
Kálvin szigora
Dekéri Kata esete
(L)élek és irodalom 4
„Egy mély sóhajtás fel a magas égig...”
Vallomások. 5
Gajdos Mónika bizonyságtétele
Tudás(t)ár. 6
Én, a református
Ezek vagyunk mi 6
Ifi Borzsován
Távkapcs 7
Ne a sárba, hanem az égre tekintsenek…
Love Story. 8
Taracközi Gerzson és Mónika
Gondolat-osztó 10
Miért jó reformátusnak lenni?
S.O.S. / Pszicho-oldal 11
Amit a vallásról tudni érdemes
Keménydió-törő 12
Krisztus pokolra szállása
Fejtörő. 13
Hirdetések 14
Könyv- és filmajánló 15
Eberhard Busch: Református
Az őslakó
Képgaléria 16

Szerkesztői levél

Kedves TeSó olvasók!

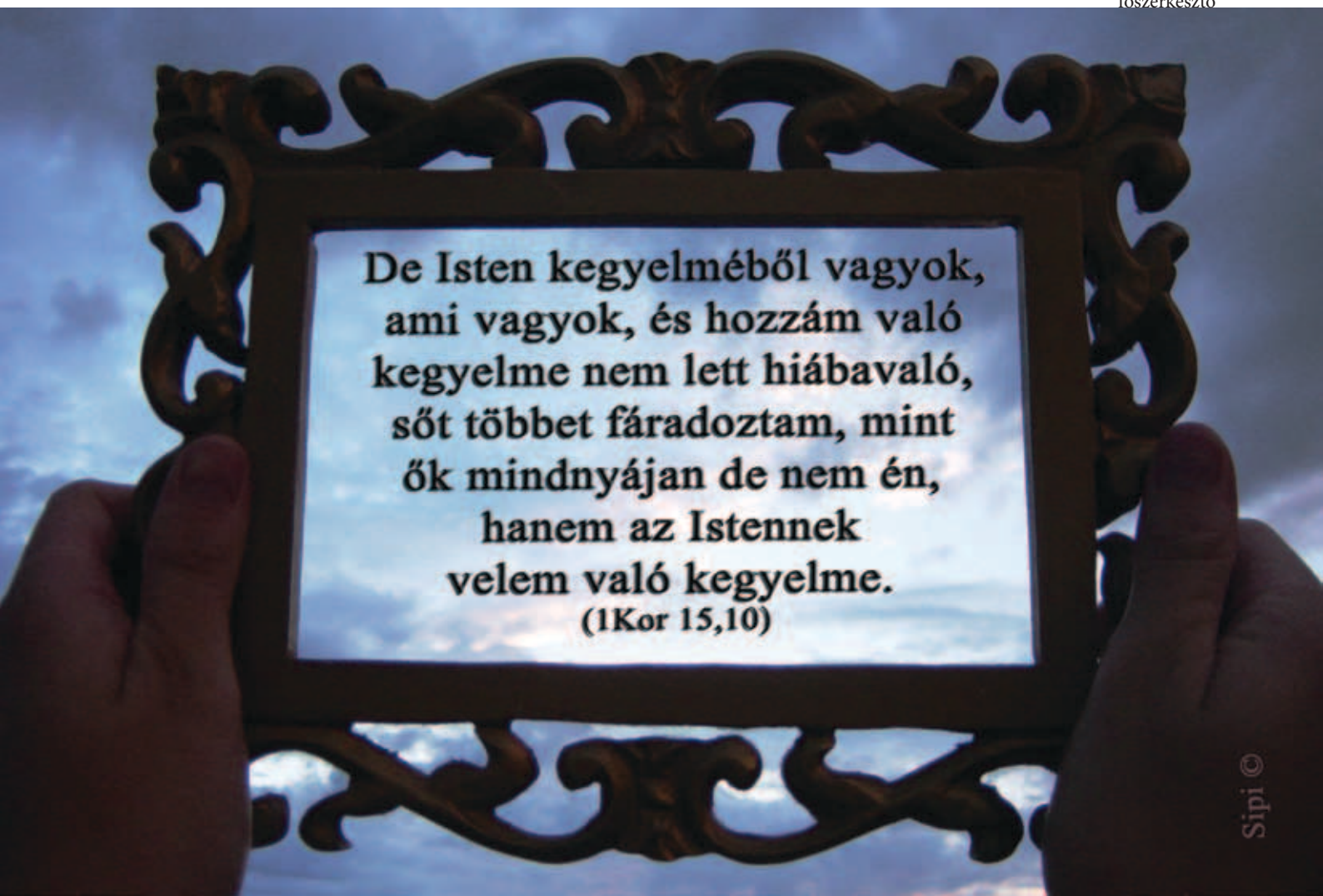
Nem egy könnyű témát tűztünk ki ebben a számban. Meg is volt vele a „bajunk”. De végre sikerült, és kezetekben foghatjátok. (Itt kicsit megállva hadd jegyezzem meg, hogy ez ma már egyre ritkább, hogy valamilyen írott anyagot a kezébe fog egy fiatal (internet miatt főleg). Ezért nagy dolog, hogy van TeSó!)

Református identitás. Van ilyen is? Mitől református valaki? Hogy annak van keresztelve? Hogy konfirmált? Hogy templomba is jár? Hogy ott van az ifin is? Csak az az igazi református, aki meg is van térve? Az az igazi református egyház, amely meg tud újulni, s a korának a nyelvén tudja hirdetni a tiszta evangéliumot? Az az igazi református egyház, amely tisztán hirdeti az Igét, helyesen szolgáltatja ki a sákramentumokat, és gyakorolja az egyházfegyelmet? Ha valamelyiket nem teszi, vagy van egy kis „gond” a három közül mindegyikkel, akkor is igaz evangéliumi reformált egyház?

Mi újság ezen a téren a fiatalokkal? Mennyire segítenek abban, hogy a jövő református egyháza olyan legyen, amelyért valamikor az előreformátorok vérüket adták, a reformátorok (Luther, Kálvin, stb) sokat küzdöttek? Kinek a felelőssége tanítani erre az identitásra a fiatalokat? A szülőknek, akik fogadalmat tesznek, hogy a református hitben fogják nevelni és neveltetni a gyermeküket? A lelkésznek a feladata, aki „megkapja” ezt a gyermeket 6-14 éves korig valamikor? A KRISZ feladata, aki elvileg a lekonfirmált fiatalokkal kell foglalkozzon? Miért van gond a református identitással?

Azt hiszem, érdemes megerősödni vallási identitásunkban is. Nem megoldás ez a szám, de reméljük, hogy valamit segít ezen a téren.

Sipos József
főszerkesztő

Ötvös Károly üzenete

Lelkészként sokszor elgondolkodom a vallásokról, melyek csak megzavarják az embereket. A „Mennyei királyság ” című filmben a főszereplő Jeruzsálem ostroma végén a károgó püspöknek mondja: „Sokat tanultam tőled uram a vallásról”. Vajon mit? Magam egy magyar református családban születtem. Amikor megszülettem ez csöppet sem érdekelt. Miután a „gondolkodás világába” léphettem rá kellett döbbennem arra, hogy Isten nem egy néma és tehetetlen hatalom, hanem olyan, Aki hallja imáimat. Ma már tudom, hogy ez Isten kegyelme volt az életemben, ahogyan az is, hogy olyan közegbe kerülhettem, ahol fontos az Isten Igéje. Bár nem nagyon szerettem olvasni, Isten mégis elvégezte az életemben, hogy szomjas lelkem igya a jó kis Károli fordítású családi Biblia szavait. Nem kötelező olvasmány volt, hanem Isten szava, mely csodálatosan beleszólt az életembe, mivel a Teremtő Lélek hangja szólt a lapokon keresztül. Hogyan történt én sem értem, de biztos vagyok benne: ez is kegyelem. Teológiára mentem, jöttek a harcok, aztán egy csodás feleség és újra csak kegyelem. Csodás gyermek, Isteni gondviselés újra és újra, kegyelem és kegyelem. Mért szeret engem Isten és mért adta Fiát értem a keresztre, ez bizony meg nem érdemelt szeretet, ami nem más, mint nagy kegyelem. Ugye tudod már? Na, látod ezt látta Pál is, amikor magáról és szolgálatáról azt írta Korintusba, amit átélt és tehetett mindaz kegyelemből történt. Mert, ha nem állítja meg az Úr Jézus őt a damaszkuszi útnál, vallásos buzgóságából csak pusztítani és pusztulni lehetett volna, de nem megmenekülni. Ő is, te is és én is csak Isten megmentő szeretetéért Jézusért menekülünk meg. Ez pedig Kegyelem.

„De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, és hozzám való kegyelme nem lett hiábavaló, sőt többet fáradoztam, mint ők mindnyájan de nem én, hanem az Istennek velem való kegyelme. ”
1 Kor 15,10

Ötvös Lilla üzenete

„Miért vagy református?” tette fel a kérdést férjem, amikor a Tesó mostani témájáról beszélgettünk. Az első át nem gondolt választ ki is mondtam: „Hát miért? Mert ebbe a vallásba születtem bele, itt kereszteltek, lehetett volna ez másképpen is, akkor más vallású lennék.” Azután átgondoltam „tudod, mégis csak nem így van, hanem azért mert Isten akarta így”. Hiszem, nem véletlen az, hogy éppen ide születtem, mert az Úr itt akart megkeresni és megmenteni, ebben a közegben, és ezután szolgálatba állítani.

Évekkel ezelőtt karnyújtásnyira volt a lehetőség, hogy itt hagyhatom ezt a vallást és mást választok. Abban az időben különösképpen az egyik testvéremmel sokat beszélgettünk erről és az Úr elé tettük a kérdést, nagy harc volt neki is, nekem is. Ő elment, engem Isten akkor erősítet meg igazán, hogy itt a helyem, ez az engedelmesség útja. Mostanában újra emlékezetett az Úr arra, hogy békesség és öröm akkor van, ha engedelmeskedek az Igének. A te számodra is ez az ajánlatom engedelmeskedj végre vagy újra és áldást nyersz.

Eklézsiakövetés

Az eklézsiakövetés a protestáns egyházfegyelem körébe tartozó büntető szokás, illetve büntető eljárás. A protestáns vallások elterjedésével 1563 óta az egész magyar nyelvterületen alkalmazták, kezdetben a házasságtörőkkel, később szinte minden egyházi és világi bűncselekmény elkövetőivel szemben fő vagy mellékbüntetésként (Tárkány Szűcs E. 1981. 807.). Az egyházi bíróság elé kerülők leggyakrabban a következő vétket követték el: káromkodás, szitkozódás, ünnepi és vasárnapi munka, templomkerülés, az úrvacsorázás elhanyagolása, rendetlen templomi viselkedés, tiltott udvarlás, a jegyesség indokolatlan felbontása, házastársak civódása és különélése, házasságon kívüli nemi élet, szülőkkel szembeni tiszteletlenség, kocsmázás, korhelykedés, nyilvános botrányokozás. A hatásköre a XVI-XVII. században igen széles volt, a XVIII. században a házassági-családi visszásságok kerültek előtérbe, míg más bűnök, például a vallásgyakorlat hanyagolása vagy a káromkodás kisebb számmal szerepeltek (Kosa László 1990. 459.). A bűnösséget a presbitérium állapította meg és egyúttal a büntetést is kiszabta. Ez abból állt, hogy a bűnöst a templomban, istentisztelet alkalmával egy különálló, fekete székre ültették, vagy a szószék mellé állítva, a gyülekezetnek háttal, fekete kendővel borították le, majd a pap, bűnösségének említése mellett a szószékről bűnbocsánatra hívta fel. Ekkor hangosan és nyilvánosan meg kellett vallania bűnét, és bűnbocsánatért kellett esedeznie, mire a pap megismételve bűneit, bűnbocsánatban részesítette (Tárkány Szűcs E. 1981. 807).

Az eklézsiakövetés szokása a XVIII. század második felében vesztett erősségéből, s az életforma változásaival a legtöbb vidéken a XIX. században elhalt. Ezt a folyamatot találóan jellemzi Dr. Illyés Endre: „Az eljárás leegyszerűsödött és mindenestül fogva a lelkész és a bűnbeesett (legtöbbször parázna személy) négy vagy hatszemközt elintézett ügye lett. A mennyiségi és minőségi elértéktelenedés végleg értelmét vesztette, időszerűtlenné tette e korban az egyházfegyelmet”.

(L)élek és irodalom

Rovatfelelős: Pusztai-Tárczy Beatrix

„Egy mély sóhajtás fel a magas égig...”

Kedves Olvasó! Amint láthatod, mostani számunk témája: református identitás. Ennek kapcsán kicsit önző módon a kedvenc költőimtől válogattam össze egy verses csokrot. S ha mindegyikükről nem is mondható el, hogy református volt, az azonban, hogy hívő keresztyén – bizonyára. Alátámasztják ezt ezek a gyönyörű írások, amelyek szívhez szólóan jelenítik meg a hit, az Isten iránti vágyakozás és szeretet bensőséges pillanatait. Olvassátok derűvel!

Wass Albert: Kereszt alatt

Uram, én jó akartam lenni,
de imádkozva rosszat tettem.
Uram, a szemem jobbra nézett,
de akaratlan balra mentem.

Sírást indultam vigasztalni,
de jaj, a szám szitokra állott,
a karom ölelésre lendült,
de csattanva az arcba vágott.

Uram: én mindig rosszat tettem,
valahányszor csak jót akartam!
Uram: ha én gyémánt vagyok,
csiszolatlan miért maradtam?

Reményik Sándor: Akarom

Akarom: fontos ne legyek magamnak.

A végtelen falban legyek egy tégla,
Lépcső, min felhalad valaki más,
Ekevas, mely mélyen a földbe ás,
Ám a kalász nem az ő érdeme.
Legyek a szél, mely hordja a magot,
De szirmát ki nem bontja a virágnak,
S az emberek, mikor a mezőn járnak,
A virágban hadd gyönyörködjenek.
Legyek a kendő, mely könnyet töröl,
Legyek a csend, mely mindig enyhet ad.
A kéz legyek, mely váltig simogat,
Legyek, s ne tudjam soha, hogy vagyok.
Legyek a fáradt pillákon az álom.
Legyek a délibáb, mely megjelen
És nem kérdi, hogy nézik-e vagy sem,
Legyek a délibáb a rónaságon.
Legyek a vén föld fekete szívéből
Egy mély sóhajtás fel a magas égig,
Legyek a drót, min üzenet megy végig
És cseréljenek ki, ha elszakadtam.
Sok lélek alatt legyek a tutaj,
Egyszerű, durván összerótt ladik,
Mit tengerbe visznek mély folyók.
Legyek a hegedű, mely végtelenbe sír,
Míg le nem teszi a művész a vonót.

Dsida Jenő:
Menni kellene házról házra

Nem így kellene hűvös, árnyas
szobából, kényelmes íróasztal
mellől szólani hozzátok, jól
tudom. Menni kellene házról
házra, városról városra, mint
egy izzadt, fáradt, fanatikus
csavargó. Csak két égő szememet,
szakadozott ruhámat, porlepett
bocskoromat hívni bizonyságul
a szeretet nagy igazsága mellé.
És rekedt hangon, félig sírva,
kiabálni minden ablak alatt:
Szakadt lelket foltozni, foltozni!
tört szíveket drótozni, drótozni!

(Bizonyára kevesen tudjátok, hogy Dsida Jenő nagyapja a beregszászi vasútállomás főnöke volt. Ennek köszönhetően a híres költő gyermekkorában itt lakott, itt járt gimnáziumba, itt írta első verseit. Beregszászban a vasútállomás épületén tekinthető meg emléktáblája.)

József Attila: A számokról

Tanultátok-e a számokat?

Bizony számok az emberek is,
Mintha sok 1-es volna az irkában.
Hanem ezek maguk számolódnak
És csudálkozik módfölött az irka,
Hogy mindegyik csak magára gondol,
Különb akar lenni a többinél
S oktalanul külön hatványozódik,
Pedig csinálhatja a végtelenségig,
Az 1 ilyformán mindig 1 marad
És nem szoroz az 1 és nem is oszt.

Vegyetek erőt magatokon
És legelőször is
A legegyszerűbb dologhoz lássatok —
Adódjatok össze,
Hogy roppant módon felnövekedvén,
Az Istent is, aki végtelenség,
Valahogyan megközelítsétek.

(Tudtátok-e, hogy Kárpátalján jelenleg három olyan költő él, akit József Attila-díjjal jutalmaztak? Vári Fábián László, Balla D. Károly, Nagy Zoltán Mihály)

Wass Albert: Előhang (Virágtemetés)

Volt egyszer egy ember, aki az ő háza udvarán oszlopot épített az ő Istenének. De az oszlopot nem márványból faragta, nem kőből építette, hanem ezer, meg ezer apró csillámló homok-szemcséből, és a homok-szemcséket köddel kötötte össze.

És az emberek, akik arra járva látták, nevettek rajta és azt mondták: bolond.

De az oszlop csak épült, egyre épült, mert az ember hittel a szívében építette az ő Istenének.

És amikor az oszlop készen állott, az emberek még mindig nevettek és azt mondták: majd a legelső szél összedönti.

És jött az első szél: és nem döntötte össze.

És jött a második szél: és az sem döntötte össze.

És akárhány szél jött, egyik sem döntötte össze, hanem mindegyik szépen kikerülte az oszlopot, amely hittel épült.

És az emberek, akik ezt látták, csodálkozva összesúgtak és azt mondták: varázsló.

És egy napon berohantak az udvarára. és ledöntötték az ő oszlopát.

És az ember nem szitkozódott és nem sírt, hanem kiment megint az ő udvarára és hittel a szívében kezdett új oszlopot építeni az ő Istenének.

És az oszlopot most sem faragta márványból, sem nem építette kőből, hanem megint sok-sok apró homok-szemcséből és a homok-szemcséket köddel kötötte össze.

Végezetül: irodalomkedvelők és olvasni szeretők figyelmébe ajánlom Oscar Wilde: Az önző óriás c. rövid meséjét, amely sajnos helyhiány miatt nem kerülhetett be az újságba.

„Ami lehetetlen az embereknek, az Istennek lehetséges.” *(Luk 18,27)*

Gajdos Mónika bizonyságtétele

Sziasztok! A nevem Gajdos Mónika. 20 éves vagyok. 3 évvel ezelőtt már írtam a TeSó-ba, tehát már nem vagyok itt új. Akkor bizonyságtételt írtam az életemről, Istennel való kapcsolatomról, szolgálatomról. Azóta sok minden történt velem. Nem is gondoltam volna, hogy Istennek milyen nagy terve van az életemmel. Először is felnőttem.

Befejeztem egy gimnáziumot, katechétának tanulok, lehetőséget kaptam, s már egy éve tanítok is hittant és egyháztörténelmet. Továbbá vasárnapi gyermek-istentiszteletet is tartok, ami nagyon nagy felelősséggel és kitartással jár. Nem könnyű, mert sokszor a kitartás és az erő már fogytán van, de ilyenkor Isten mindig helyre ráz: „Menj, és csinálj!” A tiszteletes mondta egyszer-kétszer: „Mózesnek is sokat kellett szenvednie a pusztában, te is kibírod!” Találó, mert Isten nem ad olyan terhet ránk, amit ne bírnánk ki. A szorgalmas munka gyümölcsöt terem és meggazdagít.

Kb. másfél éve TeSó terjesztő is vagyok. Külsőleg az életem része. De mi van legbelül? Mert nem elég terjesztőnek lenni, testvérré kell válni, igazi tesóvá. A TeSó lapjait olvasgatva úgy éreztem, hiányzik valami: én hiányzok belőle – az írásom, a bizonyságtétel az Istenbe vetett hitemről. Ha ezt nem teszem, nem vagyok igazi gyermeke az Úrnak, pedig annyi sokat köszönhetek Neki. Hálátlan vagyok, ha nem osztom meg másokkal azt a szeretetet, türelmet és hűséget, amit én (és mindannyian) a Mindenhatótól kaptam.

A TeSó pont egy olyan ifjúsági lap, ahol sokak előtt lehet bizonyítani, hogy Isten gyermeke, választott eszköze vagy. Tudom, hogy ehhez sok bátorság kell, és bátortalanok vagyunk bizonyságtételt írni. Meg kell harcolni a hit harcát, és sokszor meg kell alázni magunkat, hogy isten felmagasztaljon. Az Istennek semmi sem lehetetlen. Ahogy az Ige mondja: „Ami lehetetlen az embereknek, az Istennek lehetséges.” (Luk 18,27) Soli Deo Gloria (egyedül Istené legyen a dicsőség)!

Üdvözlettel: Mónika

Balazséri KRISZ hét csoportmunkája (eszperente)

Eme szerelmesek, melyek nem egy nemmel rendelkeznek: Eszter s Elek megleltek egy kedves gerjedelmet, melynek neve szerelem. Elek epedezve kereste Esztert, s elkezdte : ”Kedvesem gyere velem este, szereteted melege legyen eledelem.” De Eszter egyebet tesze, ezt felelte : ”Nem”. Erre Elek felkerekedett. Ellehetetlenedett eme helyzet, mely Eleknek nem tetszett. Erre elment s Esztert menten leteperte. Eme cselekedet lett veszte. De Mestere Szentlelke megkegyelmeze. E menyecske teherbe ese, s mert szerette ez esetlen embert, egy esperes megeskette Eleket meg Esztert. Egybe keltek egy reggel, s csendesen letelepedtek Beregen. Ez eleven gyerek, mely meglett, felcseperedett. Eme gyermek neve Csenge. Eszter nemzetszeretetre nevelte, melyet Csenge megkedvele.

Ezek mellett Eszter, Elek meg persze Csenge eme szent Mesternek engedelmeskedtek. Eszter feltette netre ez esetet, mely megesett vele. „Jegyezd meg: ez Egyetlenegy szeret! Lehet rengeteg tetted helytelen, de Mestered kereszten szenvedett helyetted. Megkegyelmezett! Ne vesztegesd el lelkedet. Vele egy tett sem lehetetlen. Lelke vezet, el nem enged.”

Tudtad-e...

Bűn és büntetés a 17. században

1619-ben a küküllővári (Kis-Küküllő vármegye) zsinaton összegyűlt seniorok (esperesek) kérték Bethlen Gábor fejedelmet, hogy „fejedelmi hatalmával erősítse meg javaslataikat és hasson oda, hogy az egész ország a czégéres vétkekből mentől hamarább megtérjen s tettetés nélkül való penitenciát (bűnbánatot) tartson. Halállal büntesse s e bűnök elkövetői ne szabadulhassanak meg pénzbüntetés által. A vasárnapot és az ünnepeket mind maga a fejedelem tartsa meg, mind az országot kényszerítse reá. Járás-kelés, vendégeskedés, munka ne szentségtelenítse meg e napot. Ha valaki ünnepnapon megrészegedik, személyválogatás nélkül kalodában tétessék. Az ünnep megszentelése, azonban nemcsak e tilalomnak megtartását követelte meg, hanem elsősorban Isten Igéjének meghallgatását... Elmarasztalja azon nemes urakat is, akik a jobbágyságot istentisztelet idején munkára küldik.”

Tehát a büntetés alá eső bűnöket a következő három csoporba oszthatjuk: 1. Ünnepnapok megrontása; 2. Szitkozódások, Isten nevének káromlása; mulatozások, farsangolások, mértéktelen evés-ivás, cifrálkodó öltözködés; 3. Cégéres bűnök (paráználkodás, házasságtörés, amelynek büntetése halálbüntetés, ilyen a gyilkosság is). A nőtlen személyek paráználkodását nyilvános megvesszőzéssel büntették, amiből csak úgy menekedhettek meg, ha összeházasodtak. Ezeket a zsinat által megállapított büntetéseket az 1619-ben tartott országgyűlés is jóváhagyta. Hogy az ünnepnapi templombajárást eleink milyen szigorúan vették, erre nézve jellemző az 1718-ban Peteken (Udvarhelyszék) tartott egyházmegyei vizitáció rendelkezése, amely szerint akik templomba nem járnak és háromszor egymás után úriszentvacsorát nem vettek, azokhoz betegség esetén a lelkipásztor ne menjen el imádkozni, ha meghaltak, ne temesse el őket. A múltbeli egyházfegyelmet tanulmányozva látjuk, hogy a tolvajoknak, részegeseknek, káromkodóknak, az ünnepnapok megrontóinak, a templomkerülőknek és rendszertelenül úrvacsorázóknak, sőt a különélő házastársaknak is meg kellett követniük a keresztyén gyülekezetet, nemcsak a paráznáknak, akiknek bűnét a múltban különös szigorúsággal tartották számon és büntették. (Nagy Ödön: A református egyházfegyelem a múltban és a 20. században)

Az egyház ma belső erkölcsi krízisben van. A Szentírás kijelentésén alapuló feddhetetlenségétől és erejétől foszlotta meg magát az egyház azzal, hogy elmulasztott határozott állást foglalni a rossz ellen, és még a saját gonoszságát is megkímélte, illetve hogy inkább a vállalható dolgokkal foglalkozott, semhogy az igazsággal. Tény az, hogy a történelem folyamán az egyház néha tévesen gyakorolta az egyházfegyelmet, ma viszont abban téved, hogy teljesen felhagyott gyakorlásával. A keresztyén életnek az egyházfegyelemnél mellőzöttebb területére nehéz lenne rámutatni a modern evangéliumi egyházban.

Az egyházfegyelem módozatai között a szelídtől az egészen szigorúig több változatot találunk, amelyeket már az ősegyház gyülekezetiben is gyakoroltak. Intés – meggyőzés, négyszemközt vagy nyilvánosan, feddés, dorgálás, elítélés és kiközösítés. Az egyházfegyelem szigorú gyakorlása azonban megoszthatja a gyülekezetet, de a Szentírás következetes prédikálása is hasonlóképpen megoszthatja. A legfontosabb az, hogy inkább az Igének engedelmeskedjünk, minthogy saját kényelmünkért és előnyeinkért fáradozzunk.

Rovatfelelős: Laskoti Zoltán

Én, a református

Én református vagyok és ezzel akarva-akaratlan kockázatot vállalok: reformátusnak vallani magunkat ugyanis kockázatos dolog. Miért? Mert meg szokták kérdezni, hogy mi az, hogy református? Miben különbözik a katolikus, lutheránus, baptista felekezetektől? Miben vagyunk egyediek?

A lutheránusok és katolikusok számára nem jelent nagy gondot megmondani, kicsodák és miért nevezik őket úgy, ahogy nevezik. Az előbbiek Lutherre mutatnak, mint a reformáció elindítójára, az utóbbiak a pápaság magas méltóságára a Vatikánban és a hagyományra, amit reprezentál. Szemben ezekkel a református egyház elnevezés egyszerűen csak annyit jelent: keresztyén egyház. A reformátusok akkor lehetnek igazán reformátusok, ha először ezt a megállapítást mondják ki magukra nézve. Az, hogy valaki keresztyén, az nem olyan tulajdonság, mint az, ha valaki sportszerető vagy jó hangú. Az, hogy keresztyének vagyunk, azt jelenti, hogy közösségünk feje Jézus Krisztus: Krisztus hív minket egybe, Krisztus beszél hozzánk összejöveteleinken, az ő testét és vérét isszuk, Krisztust valljuk a világ urának, Krisztus jár előttünk, jön velünk szembe és küld minket ki a környező világba. Krisztus megvallása a döntő, ez a szíve a keresztyénségnek.

„Reformátusnak lenni" azt is jelenti, hogy megújultnak lenni. Azt jelenti-e ez, hogy modernnek lenni, haladni a korral, igazodni a változó helyzetekhez? Ha igen, akkor kidobálhatunk mindent az ablakon, ami régi és idejétmúlt? Előfordulhat, hogy az egyházban történik ilyesmi, de ha ez a tisztogatás lesz a legszembetűnőbb vonása a reformátusságunknak, az annak a jele, hogy a legfontosabb mellékessé vált. Vagy azt jelenti „reformátusnak lenni", hogy szabadok vagyunk a szigorú felekezeti kötöttségektől, szabadok akár egy hitvallásnélküli keresztyénségre? Azt jelenti-e reformátusnak lenni, hogy annyira nyitottak vagyunk, hogy bármi, amit olyan valaki mond, akinek református keresztlevele van, az eleve reformátusnak számít? Manapság sok ilyen vélekedéssel találkozunk, még a reformátusok között is.

Aki így határozza meg a maga reformátusságát, az figyelmen kívül hagyja, hogy a „református" szó rövidítés, a teljes forma így hangzik: „az evangélium (Isten igéje) szerint reformált egyház". Ez tehát nem azt jelenti, hogy vallási kaméleonként folyton a változó körülményekhez kell igazodnunk. Röviden megfogalmazva: reformátusnak lenni annyit jelent, mint az adott esetben megváltozott körülmények között újra visszatérni Isten igéjéhez, úgy, ahogy azt Isten a Szentírásban kijelenti.

A tizenhatodik században mondták ki azt a mára már klaszszikussá vált tételt, hogy „az református egyházat állandóan meg kell újítani Isten igéje szerint". Így érthető világosan, mit is jelent ez a formula: attól még nem vagyunk reformátusok, hogy elődeink is reformátusok voltak. Csak akkor vagyunk elődeink lelki gyermekei, csak akkor járunk az ő nyomdokaikban, ha az egyház bennünk is Isten igéje szerint újul meg: ha nem a megváltozott kor körülményeihez, hanem mindenekelőtt Isten élő igéjéhez ragaszkodunk. Az a kifejezés, hogy élő ige azt jelenti, hogy az isteni szó, amit a Bibliában írásba is foglaltak, nemcsak a múltban szólt, hanem nekünk, hozzánk is szól. Nem azt jelenti az élő ige, hogy Isten az egyháznak mindig valami újdonságot mond. Az ige úgy élő, hogy Isten ugyanazt mindig új módon, mint valami különleges üzenetet mondja. Mikor ehhez az igéhez ragaszkodunk, nem valamiféle múlthoz kötjük magunkat, hanem teljesen a jelenben élünk, Istennel és az ő segítségével. Ennek az igének a segítségével tudjuk, hogy a változó időkben a változatlan Istennel járunk egy úton.

Végül két szó hadd essék Kálvin Jánostól, aki meghatározta a reformátusság hitismeretének kialakulását, a közösség felépülését. Ez a két szó pedig a következő: „Laus Deo", azaz „dicsőség Istennek". Ez a szemlélet jellemezheti a keresztyén életet és a református megújulást: Isten van a középpontban az egyházban és az egyéni életemben, mindennek úgy kell történnie, hogy az Ő dicsőségét szolgálja, ,ábrázolja ki. Ha mindennapi feladataimban és szolgálatomban úgy állok a munkához, hogy annak Isten dicsőségét kell felmutatnia a világ felé, ami talán vak erre a dicsőségre, az kifejezi azt, amire megújult és szüntelenül megújuló keresztyénként, reformátusként elhívatást, feladatot kaptam: Isten országának valódi állampolgáraként élni a valódi világban.

Békesség az olvasónak!

Ezek vagyunk mi

Ifi Borzsován

Szombat délután öt óra, Borzsova. Néhány fiatal egymást bevárva valahová tart. Hová mennek? Ifire…

Nem mindig volt ez így. Bizony, mint minden más, ez is nehezen indult. Szanyi György tiszteletes szervezte, vagyis szervezte volna, ha lett volna kivel. Az első ifiken ő volt a szervező, a vezető, meg a hallgató fél is egyben. Később mindig bekapcsolódott valaki, csak más-más időpontban. De végül aztán Isten kegyelmének hála állandósult kis csoportunk. Átlagos összlétszámunk 8-10 fő. Nem vagyunk sokan, de annál jobban érezzük magunkat. Ma már nehezen képzelhető el a szombat ifi nélkül. Ezek az alkalmak lelki feltöltődést, és sok vidámságot biztosítanak számunkra. A program: dicsőítés, igehallgatás, megbeszélés, játék. Hasonló, mégis mindig más, valami újat ad, valami jóra tanít, közelebb visz Istenhez. A tiszi jóra intő szavai, a bizalmi játékok, az énekek elkísérnek minket egész héten. Ifink különlegessége, hogy megünnepeljük a szülinapokat is. Ilyenkor Isten áldásával kísérve ajándékot is kapunk. A legnagyobb ajándék mégis az Úrral együtt töltött idő, amely észrevétlenül irányítja életünket.

Reményeink szerint ez az ifi még sokáig épít bennünket, s csak egyre fejlődni fog.

Zsupkó András

Ha te is szeretnéd bemutatni az ificsoportodat,
elmondani megtérésed történetét,
esetleg van olyan műved, írásod,
amit szívesen megosztanál a TeSó hasábjain,
küldd be a
kriszteso@gmail.com
címre vagy juttasd el
a szerkesztőhöz, munkatársakhoz.
A következő számban igyekszünk azt leközölni!

Ne a sárba, hanem az égre tekintsenek...

Idegen emberek társaságában lenni sok száz kilométerre az otthontól, továbbtanulás helyett fogyatékkal élő fiatal fiúkat gondozni — valószínűleg nem ez egy érettségiző lány álmainak netovábbja. Oszuszki Ági mégis ezt az utat választotta.

- Mi indított arra, hogy ne a továbbtanulást válaszd, hanem egy évre Isten szolgálatába add magad?

- Annak ellenére, hogy Magyarországon akartam továbbtanulni, szüleim szerették volna, ha otthon is megpróbálkozok az egyetemi felvételivel. Szóval egyszerre két ország érettségijére kellett készüljek, s már ott tartottam, hogy kell legalább egy év szünet. De hol, vagy hogyan... S egy vasárnap délután kezembe került a Küldetés, ahol egy ismerős arcot pillantottam meg: Orosz Magdolna fényképe köszönt vissza. A cikkben azt írták, hogy önkéntes keresztény fiatalokat keresnek külföldre diakóniai munkára. Anyu elé tettem az újságot, s mondtam, hogy megyek Németországba önkéntes munkára. Otthon már szolgáltam a gyermekmisszióban, de szerettem volna valami mást is kipróbálni. Voltak kételyeim is menetközben, főleg mikor úgy döntöttem, hogy fogyatékos fiatalokkal fogok dolgozni. De hagytam, hogy Isten vezessen, egész idő alatt kaptam biztatást igék, emberek által... S amikor 2 héttel korábban kézhez kaptam a vízumot, bizonyossá vált bennem, hogy ott a helyem. Elindulni nehéz volt, mert szülőket, családtagokat, nagyon jó barátokat nem vihettem magammal...

- Mi fogadott téged Németországban? Milyen szolgálatot bíztak rád?

- Augusztus végén érkeztem oda. Volt egy felkészítő szemináriumunk Weimarban, ahol a német kultúráról beszéltek nekünk, majd innen indultunk tovább augusztus utolsó napján a szolgálati helyeinkre, én Oldenburgba. Többek között itt derült ki, hogy nem egyedül leszek ott, hanem hét másik magyarral együtt, s közülük hárman kárpátaljaiak...

Aztán jöttek lassan a további meglepetések. Szeptember elsején belecsöppentem egy olyan csoportba, ahol csak fiúk laknak... Van, aki a lakók közül iskolába, valaki pedig dolgozni jár. Húúúú, mi is lesz a feladatom, kérdeztem. Minden... A szemem nagyra nyílt, de minden simán ment. Nagyjából négy nap kellett, hogy megszokjam a helyzetet. A gondozói feladatkörön kívül voltak egyéb teendők is. Például kedvenceim közé tartozik a szerda délutáni főzés… de eljárunk vásárolni is, néha belefér egy kisebb séta a belvárosban.

Mikor barátoknak, ismerősöknek beszélek arról, hogy mit is csinálok, csodálkoznak, hogy ilyet, hogy vagyok képes csinálni. Egyszerű: nem fiúkat, hanem olyan embereket látok a srácokban (14-23 évesek), akiknek segítségre van szükségük, mert bizonyos, számunkra hétköznapi dolgokat egyedül nem tudnak elvégezni.

- Hogyan alakult a kapcsolatod Istennel?

- Ez az egy év egy kemény próba. Egyik napról a másikra kiszakadtam az otthoni közösségből. Kb. egy hónap kellett, hogy rászánjam magam, hogy ne csak rádióból hallgassak meg egy istentiszteletet, hanem el is menjek a közeli templomba.

Aztán az Úr tanítani akart. Októberben vége lett a kapcsolatomnak. Kavarogtak bennem a miértek, értetlenkedtem, lázadtam, de az Úr lecsendesített. Meg kellett tanulnom kimondani, hogy „legyen meg a Te akaratod", s aztán szép lassan mindenre megkaptam a válaszokat.

Azon kívül a kapcsolatom Istennel sajnos nem az, ami egy éve volt. Én úgy érzem, gyengültem, vagy csak épp eltűnt a fölösleges keret. Több ige is fel van ragasztva a szobám falára, az egyik végig elkísért, és ott van figyelmeztetés, óvás, intésként: „Aki tehát azt gondolja, hogy áll, vigyázzon, hogy el ne essék!" (1Kor 10,12) Talán ez az az ige, ami által Isten nem engedi, hogy túlságosan elbízzam magam, ami figyelmeztet, hogy Ági, nem a magad erejéből tudtad eddig így végigcsinálni az évet... De nagyon vágyom egy olyan jó kis otthoni, gimis ifire, vagy épp egy istentiszteletre, amiben találok üzenetet. Ez hiányzik... Döbbenetes, hogy itt, nyugaton minél több dolguk van az embereknek, annál kevésbé keresik Istent.

- Sikerült-e barátokra találnod Oldenburgban?

- Mint már említettem, rajtam kívül hét magyar jött Oldenburgba és a környékére önkéntesnek, valamint egy korábbi magyar önkéntes is itt dolgozik az intézményben munkatársként. Ők voltak az első kapcsolataim a városban. Aztán jöttek a csoporton belüli munkatársak, s később beírattak minket nyelvtanfolyamra. Ott eléggé színes, nemzetközi baráti társaság alakult ki. Velük mostanában is össze szoktunk járni. Ebben a nemzetközi csapatban tanultam meg nyíltnak lenni más kultúrák, vallások felé. Érdekesek azok a helyzetek amikor németül társalgunk annak ellenére, hogy nem 100%-os a nyelvtudásunk.

- Hogyan tudtál kikapcsolódni a hétköznapok szürkeségéből? Lettek-e kedvenc helyeid a városban, ahová később is szívesen visszatérnél?

- A hétköznapokból nehéz teljesen kikapcsolódni, mert a szolgálati lakásom a munkahely közvetlen szomszédságában van. Ha nagyon ki akarok szakadni, akkor felülök a biciklimre és vagy elindulok arra, amerre az út vezet, vagy betekerek a belvárosba és leülök a városi park valamelyik részén a fűbe, vagy ha épp sok szabadnapom van, akkor meglátogatom a rokonokat a közelben. Így jutottam el például Prágába, Rigába. Igyekszem utazni, amíg megtehetem, mert nem tudom, mikor adódik legközelebb lehetőség.

A városban természetes, hogy vannak kedvenc helyeim, amik visszahúznak már most is. Ilyen többek között a már említett park. Elég nagy területen fekszik, és annyira jó érzés, hogy ha ott leülsz, akkor kikapcsolódsz, mert valahogy nem jut be a város zaja, csodálatos virágok illatoznak....

- Mit tanultál meg magadról, másokról, a világról ez alatt a pár hónap alatt?

- Ez az egy év sok mindenre megtanított. Többek között nyitottá tett. Mint már említettem nyitottá más kultúrák, vallások felé. Ebben sokat segített a nyelvtanfolyam, hol amennyire csak lehetett keverve voltunk, igaz meg volt a spanyol sarok, az ukrán, a magyar duó, stb. Jobban megismertem a németeket, a kultúrájukat, szokásaikat, na meg persze javult a nyelvtudásom, talán most már nem lesz bennem annyi kétely szeptemberben, amikor végre elkezdhetem az egyetemi tanulmányaimat. Megtanultam, hogy milyen az, amikor fogyatékkal élőkkel kell foglalkozz, s talán ez is valamilyen jellegű felkészítés volt, sose tudhatjuk... Menetközben megfordult a fejemben, hogy nekem talán nem is germanisztikát kellene tanulnom, hanem gyógypedagógiát, vagy ki tudja...

Meg kellett látnom azt, hogy bármennyire s legyen jó itt a színvonal, de valami akkor is hiányzik az emberek életéből. Keresnek valamit, de sokan nem tudják mit.

Egyébként két dolog tetszik itt nagyon: az hogy nyugodtak az emberek, van idejük, nem rohannak, a másik meg a pontosság: ha egy találkozót két órára beszélnek meg, akkor kettőkor ott lesz mind a két fél. Otthon furcsa volt kissé, hogy amikor megbeszéltem egy találkozót a másik fél kb. 20 percet késett :D Vissza kell majd szokjak :)

- Szereztél-e életre szóló tapasztalatokat, amiket szeretnél később hasznosítani?

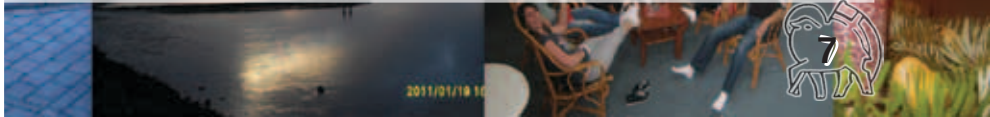
- Életre szóló tapasztalatnak nevezném azt a feladatkört, amit ebben az egy évben végeztem. Ha lehetne, bevállalnék még egy évet, de tanulnom is kell. Azon kívül az egy év alatt valamilyen szinten megtanultam főzni is. Jó kis gyakorlat volt.

- Idén is indul néhány fiatal önkéntes munkára. Mit tudnál nekik tanácsolni a magad példájából kiindulva?

- Talán annyit tudnék mondani, hogy legyenek nyitottak az új dolgok felé, mert az egy év sok újdonságot, és meglepetést tartogat majd, de feladni nincs értelme, s ha épp ott tartanának, hogy ez az utolsó lépés, amit meg bírnak tenni, akkor ne a sárba, hanem az égre tekintsenek, és erőt kapnak majd, nemcsak +1 lépés megtételéhez, hanem még nagyon sok másikhoz is. Mert én is csak így tudom elmondani szerintem, hogy a munka, amit végzek, nem nehéz, hanem még örömet is okoz.

Olasz Tímea

Rovatfelelős: Pataki Gábor

Taracközi Gerzson és Mónika

Kedves Tesó Olvasók! Lapunk jelen számában egy közöttünk szolgáló nagycsaládos lelkészházaspárt ismerhetünk meg az édesanyával, Taraczköziné Nemes Mónikával készített interjú alapján. Bátran ajánlom a figyelmetekbe az alábbi bizonyságtételt, ami azért is fontos, mert a család évének aktuális kérdését — az Istentől rendelt család fontosságát —, illetve a KRISZ évadának aktuális kérdését — a helyes identitás fontosságát — hozza közelebb hozzánk.

— Kérem, meséljen magáról! Mikor és hogyan került kapcsolatba Istennel?

— Taraczköziné Nemes Mónikának hívnak. Hat gyermek boldog édesanyja vagyok, és 38 éves. Gyerekkorommal kapcsolatban elmondhatom, hogy volt benne nagyon sok öröm, és nagyon sok sebzettség, amit fel kellett és a mai napig is fel kell dolgoznom. Ezzel szembe kell nézni ahhoz, hogy egy egészséges, normális életet tudjak élni. Az édesapám szakács, az édesanyám könyvelő, nagyszüleim földműves emberek. Én nagyon hálás vagyok, hogy köztük nőhettem fel, egy végtelenül egyszerű, őszinte, a munkát tisztelő és megbecsülő életet éltem meg gyermek- és ifjúkoromban.

Amikor még gyermek voltam az úttörő csapat volt az, ami a gyerekeket összefogta (ez a mai tizenéves korosztálynak már történelem). Ez politikai szerveződés volt, a vallást igazából tudatosan igyekezett kitörölni a gyerekek életéből, neveltetéséből. Ennek ellenére és a nagymamámtól nagyon sok hitbeli dolgot, magvetést kaptam. Amikor azonban 13 évesen a lelkipásztor megkeresett, hogy konfirmáljak, én nemet mondtam. Majd gimnazista koromban eljött az életemben az az isteni hívás, amelynél úgy döntöttem, hogy bemegyek a templomba. Elkezdtem a gyülekezetbe járni, ahol először csak azzal küszködtem, hogy a református liturgia szabályait tisztességgel betartsam az istentiszteleti rendben. De Istennek hála hamarosan megismertem egy rendkívül tisztességes és hiteles lelkészcsaládot, ahol már négy fiatal pici gyermek volt, akik befogadtak a szárnyuk alá. Ahogy megélték előttem a hétköznapjaikat, ez olyan hatást gyakorolt rám, hogy a szüleim akarata ellenére nem a tanári pályát, hanem a teológiát választottam.

— Mi az Ön legfontosabb hivatása?

— Az elsőrendű hivatásom az édesanyaság. Másodsorban lelkipásztor vagyok. Ezt követően pedig lelkigondozó-grafológus.

Rendíthetetlen vagyok a sorrendet illetőleg. Bár sajnos többször tapasztaltam azt, hogy nemcsak világi részről, hanem keresztyén közösségekben is megkérdőjelezik a nagycsalád és az anyaság elsőbbrendűségét egy nő életében. De úgy is fogalmazhatok, hogy azt a szolgálat mögé helyezik. Hiszem, hogy ha már gyermekeket kaptunk az Úrtól — legyen az egy vagy tíz — az elsőbbrendű szolgálat az ők felelősségteljes felnevelése. Amikor azzal szembesül a gyermek, hogy édesapa szolgál, édesanya szolgál, ő meg egyedül van, vagy valakire rábízva, akkor jogosan felteheti a gyermek a kérdést: hol van az az Isten, aki így tud szeretni, ha így nem szeretnek a szüleink.

— Hogyan ismerték meg egymást Gerzson tiszteletessel? Volt-e az Istennek valamilyen konkrét jele arra nézve, hogy Önöket egymás iránt rendelte?

— Konkrét jelre nem igazán tudok visszaemlékezni, inkább azt mondanám, hogy a mögöttünk hagyott, házasságban eltöltött 15 év az, ami a jel, a pecsét arra nézve, hogy ez Isten rendelése volt.

A mi találkozásunk érdekes volt és mondhatni, furcsa. Én egy évvel fölötte jártam, s mikor megismertem, őszintén szólva, igazából ki nem állhattam. Nem találtam szimpatikusnak, mert ő mindig olyan igazságos volt, megmondta, ami a meggyőződése. Gerzson ekkor tőlem rendkívül távol állt. De Isten úgy adta, hogy az ő, ill. az én évfolyamomból kiválasztottak egy-egy embert az ószövetségi tanulmányok alapján, akik elmehettek Izraelbe egy három hetes tanulmányi útra. Amikor megkaptam az utat, természetesen nagyon örültem, de mikor meghallottam, hogy vele kell mennem — mert ő szintén megkapta — akkor viszont rendkívül rosszul lettem. Gondoltam: „én ezzel az emberrel nem fogok tudni beszélni, egyébként is ki nem állhatom…”. De az Úristen úgy adta, hogy még mielőtt kimentünk volna, több lehetőségünk volt a papírunkat közösen intézni, s ekkor rádöbbentem, hogy az előítéleteim tévesek voltak. Egy teljesen más embert ismerhettem meg, mint amit én feltételeztem.

Az is az Isten csodája volt — s ez az egyetlen jel, amiről be tudok számolni —, hogy a repülőjegyet úgy állították ki, hogy Taraczközi Mónika (tehát az ő vezetéknevét párosították a keresztnevemhez)…

Amikor viszont hazautaztunk, megijedtem ettől az elmélyült kapcsolattól és azt mondtam, hogy stornó, hagyjuk abba az egészet. Hozzátartozik ehhez, hogy éppen ekkor a tanulmányaimban halasztást kértem — egy évet otthon töltöttem — s ő ebben az időben is próbálkozott telefonon, levélben, de én minden eszközzel próbáltam őt távol tartani magamtól. Szerettem volna ezt az egészet akkor lezárni. Viszont mikor a következő esztendőben visszamentem a teológiára — már az ő évfolyamába —, nem lehetett nemet mondani, mert szinte ott folytattuk, ahol egy évvel azelőtt abbahagytuk a kapcsolatot. Ezt a tanévet már együtt töltöttük, s ezalatt teljesen egyértelművé vált, hogy engem Gerzson feleségének rendelt Isten.

Ebben az udvarlós időszakban nem volt jellemző a rózsacsokros, romantikus nagyjelenetek. Nálunk teljesen egyenesen és egyértelműen ment a lánykérés, ill. az a döntés, hogy jó nekünk együtt lenni egy életen át.

A teológia utolsó évére kérvényeztük a házasságkötés lehetőségét.

— Melyek a fiatal házasélet kihívásai? Mivel kellett megküzdeniük ezekben az esztendőkben?

— Nyilván az a kezdeti egyetértés, és lelki kapocs, amit „harmadik szálnak” nevez a Prédikátor könyve, ez volt az, ami össze tudott tartani az emberi különbségek ellenére. Ugyanis ő is és én is hoztunk a kapcsolatunkba egy-egy mintát. Meg kell ezt is említeni: Ő hozott egy határon túli mintát és én pedig egy anyaországit. Ugyanakkor erre rárakódnak a személyes, egyéni jellemvonásaink is, amelyeket össze kell idomítani. Hogy konkrét legyek, például ha összetörik egy pohár a kávéskészletből, akkor neki ez nem probléma, nekem viszont óriási probléma. A kezdeteknél ezeknek a csip-csup hétköznapi dolgoknak és a hozott mintáknak az összeegyeztetése nem egyszerű dolog.

Amikor a házasságban a konfliktusok elől egy menekülő szituációban vagyunk, fontos dolog az, hogy tudjunk megállni, visszafordulni, szembenézni a helyzettel és együtt közösen megbeszélni a problémákat. Úgy gondolom ez egy kulcs. Mert alkalmazkodni csak ahhoz lehet, amit (akit) megismerek. A jó kommunikáció és a megmaradás, a konfliktusok ellenére is a megoldás, ami segítheti a fiatal, még csiszolódó házasokat. Ezt tapasztaltam meg az évek folyamán én is.

— Ezt követően hogyan teltek a közös szolgálati évek?

— Anna lányunk azonnal útban volt. Így azért, hogy be tudjam fejezni a teológiát, segítettek bennünket egy olyan döntéssel, hogy kihelyeztek bennünket egy akkor megüresedett Sárospatak környéki gyülekezetbe. Ezután az a csoda ért, hogy a három gyermekünk sorba, évente született. Mivel a gyermekek születése, ill. nevelése megváltoztatta az időbeosztásomat, így a tanulmányaim befejezése elhúzódott.

Majd jött a felkérés Gulácsy Lajos püspök úrtól, hogy feltétlenül szükség van a szolgálatunkra, s ekkor helyet kaptunk a beregszászi gyülekezetben. Ez egy nehéz döntés volt, mivel — ahogy utólagosan megfogalmaztam — akkor én még csak kötelességből jöttem, nem hivatásból. Mivel Gerzsonnak azt fogadtam, hogy követem őt, így tudtam, hogy a helyünk Kárpátalján van, de bennem ekkor mindig az volt, hogy azt kapjuk, hogy 5 évet töltünk kint, utána visszatérünk Magyarországra, s ez a tudat végigkísért ezekben a Kárpátalján töltött években.

Viszont meg kell jegyeznem azt, hogy bár kb. a visszaköltözésünk ideje megegyezett azzal, amit kezdetben terveztem, de már nem azzal a motivációval. Ugyanis egy fél évnek sem kellett eltelnie ahhoz, hogy rendkívül megszeressem a kárpátaljai életet. Az a légkör, amit Gerzsonék családjától, a gyülekezettől, a kárpátaljai emberektől kaptam, teljesen megváltoztatta bennem a hozzáállást és a belső zártságomat. Végül is az elmenetelünk közvetlen indoka az volt, hogy Anna lányunk iskolás korú lett, s az én remegő szívem úgy gondolta, hogy teljesebb oktatásban odahaza részesülhet. Azonkívül ekkor vártam az ötödik gyermekünket, Benjámint, akivel veszélyeztetett terhes voltam. Túl sok olyan apró tényező volt, melyek miatt, arra jutottunk, hogy Magyarországra kell költöznünk.

Ezt követően egy Miskolcon eltöltött hét év várt ránk. Nagyon szép évek voltak ezek. A párom megtalálta a helyét (misszió és a református rádió megszervezése), soha nem panaszkodott. A férjem jól végezte a munkáját, nagyon jó körülmények között voltunk, a gyermekeink igen jó oktatásban részesülhettek. Egyetlen kritikus perc volt, az a bizonyos december 5-i népszavazás, amit ott éltünk meg. Ez hihetetlen mély állapotot idézett elő benne, s ekkor láttam először, hogy keserűség és fájdalom volt a szívében.

Az előzőekben mondtam, hogy tele voltam aggodalmakkal a Kárpátalján töltött első időszakban, viszont ez a Miskolcon töltött hét év rádöbbentett engem is arra, hogy a biztonság nem az oktatásban, az orvosi ellátásban, a jól leaszfaltozott útban — tehát a megfelelő egzisztenciális körülményekben — van, hanem egyedül az Úristenben. Ez a légkör, a békesség, igazából Kárpátalján volt meg korábban is és ez várt ránk ezután is. Ezért úgy döntöttünk, hogy ismét hazatérünk.

— Hogyan vezette az Isten Önöket a nagycsalád gondolata irányába?

— Viccesen úgy szoktam fogalmazni, hogy észre sem vettem, s hirtelen lett egy nagy családunk. Nem volt időm gondolkodni. Soha nem volt bennem az, hogy lemondanék a születendő gyermekemről, soha nem volt azt bennem, hogy miért is vannak.

— Miért van az, hogy nem jellemző manapság a nagycsaládos lét? Van valamilyen értékrendbeli, vagy gondolkodási különbség Önök és egy „átlagos" család között?

— Igen. Túl sokat gondolkodnak. Túl sokat agyalnak, mert behozzák elsőbbrendűnek az egzisztenciát, az anyagi nehézségeket, karriert stb. Túl sok olyan érvet hoznak fel az emberek, amin agyalnak és szerveznek, ezzel úgymond elindulnak a családtervezésnek az emberi folyamatában. Mindig tudtam és éreztem, hogy több gyermeket szeretnék, de nem ez a lényeg. Ugyanis honnan tudná egy 24 éves fiatal nő, hogy mit jelent pl. öt gyermeket nevelni? Ezt nem tudjuk, Isten nem adja meg nekünk ezt a bölcsességet. Az Úr nekünk folyamatosan a gyerekeink létével és növekedésével párhuzamosan fogja megmutatni, hogy mit kell tennünk és mit jelent kettő helyett hármat nevelni. Persze egy idő után van egy rutin, tudom azt, hogy mit jelent a nagycsalád a gyakorlatban. De az élet rengeteg kiszámíthatatlan helyzetet produkál, Isten viszont annál több bölcsességet és áldást ad, hogy ezeket tudjuk kezelni. S bár azt mondtam, hogy az a gond a fiatal családokkal, hogy az elején túl sokat agyalnak, viszont azt kell mondani, hogy amikor már megvan a család, a gyerekek, akkor viszont felelősségünk az, hogy gondolkodjunk és folyamatosan szervezzük a családi életet. Ez a küldetésünk.

— Milyen üzenete, tanácsa van az egyedülálló és a házas keresztyén fiatalok felé?

— Az egyedülállókkal kapcsolatban megfigyelhetjük azt, hogy náluk megtalálható egyfajta elmagányosodás. Ilyenkor fel kell tenniük azt a kellemetlen kérdést, hogy hol rekedt el az életük. Vagyis 13-tól 21 éves korunkig vagyunk a személyiségfejlődésünknek abban a szakaszában, amikor az identitásunk kialakítása zajlik. Tehát a fő kérdés az: „ki vagyok én?". Ha erre a kérdésre megtalálom a választ, akkor jön a következő — a 21-35 év közötti — szakasz, amikor a „ki vagyok én?" kérdésből felteszem azt a kérdést, hogy „ki vagyok én az Isten szemében?", tehát hogy „kié vagyok én?". Ha tudom, ki vagyok és kié vagyok, akkor nem félek attól, hogy egy kapcsolat folyamán megsebezhetnek, hanem tudhatom azt, a kudarcok ellenére is, hogy értékes vagyok. S ez bátorságot, egyfajta pozitív értelemben vett magabiztosságot kölcsönöz. Ha viszont az első szakaszban („ki vagyok én?") elrekedtem és nem találom meg a választ, akkor nem jutok el a „kié vagyok?" kérdésig. Kialakul egy félelem az egyedülálló fiatalokban, ami miatt nem tudnak az intimitás, az összetartozás irányába eljutni. Az elsődleges tanácsom az, hogy aki tudja, hogy neki az Istentől a családos élet, s nem az egyedülállóság küldetése származik, az lépjen vissza egy lépéssel és válaszoljon arra kérésre, hogy ki is ő valójában, s mi az, amitől fél, ami miatt nem mer a másik felé közeledni.

A fiatal házasoknak pedig azt üzenem, amit a Prédikátor könyvében is megtalálunk: „a hármas kötél nem szakad el". Ne ijedjenek meg azoktól a kezdeti vitáktól, nehézségektől, amik vannak, ez természetes dolog. Az Úristen az egyetlen közös szál, aki a valamennyi szakadó félben lévő szálat újra tudja építeni. Amíg Ő köztünk van, s a házasság a Jézus Krisztus kőszikla alapra épül, addig minden problémát, nehézséget és konfliktust, együtt át tudunk élni, fel tudunk dolgozni.

– Köszönöm az interjút!

Kálvin szigora

Kálvin Genfben valósíthatta meg radikális reformját szigorú erkölcsi elvei alapján - melyek szerint „ha az ember megnyerte Isten kegyelmét, méltóvá kell magát tenni ahhoz egész élete tisztasága által". Ő és követői ehhez is tartották magukat: Genf kb. 5000 férfilakosa közül „négy év alatt 8-900-at fogtak el, 76-ot száműztek és 58-at végeztek ki" - köztük Servet Mihályt. „A fényűzést nagyon üldözték, még a legártatlanabb játékokat és mulatságokat, zenét, táncot is keményen büntették, jaj volt annak, ki isteni tisztelet alatt mosolygott.... Alig volt nap prédikáció nélkül, vasárnap pedig négyszer mentek templomba. Világinak sem volt szabad elmaradni soha" (Nagy képes világtörténet, szerk. Marczali Henrik, VII. kötet, II. rész, X. fejezet: Kálvin reformja). Az egyházfegyelemmel kapcsolatos nézeteit „A keresztyén vallás rendszere" c. művében fejtette ki részletesen (Institutio Christianae Religionis, 4. könyv, 12. fejezet)

Miért jó reformátusnak lenni?

– Véleményem szerint a Bibliát csak egyféleképpen lehet értelmezni, ezért számomra sokáig nem volt teljesen egyértelmű, hogy mi olyan különleges a református egyházban, és mi az alapja más felekezetek elutasításának. Sokáig csak vallásos voltam, igazi élő kapcsolat nélkül, ami a templomba járásban merült ki. Aztán amikor felfedeztem az Örömhírt, a teljes világnézetem megváltozott. Az evangélium tanítása félreérthetetlen: egyedül kegyelemből, tettek nélkül üdvözülünk, egyedül Jézus halála tesz minket tökéletessé és Isten szemében bűntelenné; egyedül Isten az, aki cselekszik az emberért. Amikor ezt megtapasztaltam, egy ideig úgy véltem, mindegy, milyen felekezethez tartozom, hisz elég ebben hinnem, nem a felekezethez tartozás, nem a „vallás" üdvözít. Ez így is van.

Azonban amikor újra felfedeztem a református egyház alapvető tanítását Istenről és emberről, rájöttem, hogy itt ugyanerről van szó. A reformáció pontosan az evangélium tanítását helyezte középpontba, ami a kegyelemre és Jézus áldozatára helyezi a hangsúlyt.

Nem engem tesz reformátussá az egyház, hanem én reformálom az egyházat és a környezetemet az evangélium minél hűbb közvetítésével.

Palkó Ádám (Dobrony, 18)

– Miért éppen református?

– Őszintén bevallom, ezen a kérdésen még nem igazán gondolkodtam. Sokféle vallásról hallottam már, és van, amit jobban, van amit kevésbé ismerek. Az emberek többsége tartozik valamilyen valláshoz, felekezethez, gyülekezethez. Mindenkinek szüksége van arra, hogy tartozzon valahová. Én a református gyülekezethez tartozom. A „miért éppen református" kérdésre az első válaszom az volt, hogy azért, mert a református gyülekezetbe kereszteltek meg szüleim, és itt tettem vallást hitemről. Ebben a gyülekezetben megtaláltam a helyem. Én hiszem azt, hogy Istennek terve van azzal, hogy engem ebbe a gyülekezetbe helyezett. Véleményem szerint, ha Isten gyermekei vagyunk, felekezettől függetlenül részesülünk kegyelmi ajándékaiban.

Heé Viktória (Dercen, 20)

"Az egyház ismertetõ jeleinek az ige hirdetését és a szentségekkel való élést tettük meg, még pedig azért, mert ezek sehol sem lehetnek gyümölcstelenek és Isten áldása folytán mindig kedvezõ eredményt hoznak létre... ahol tehát tisztelettel hallgatják az evangélium hirdetését, s ahol nem hanyagolják el a szentségeket sem, ott abban az idõben az egyháznak igazi és kétségtelen képe látható."

Kálvin János: Institutio, 4.könyv, I.10.

– Mennyire része a mindennapjaidnak a vallás?

– A vallás mondhatni hozzátartozik a napjaimhoz. Hiszen minden nap Isten engedi meg a számomra azt, hogy felkeljek. Ő ad erőt ahhoz, hogy el tudjam végezni mindennapi teendőimet. Mivel én főiskolai hallgató vagyok, ezért tudom azt, hogy csakis Ő ad nekem erőt ahhoz, hogy a néha még kilátástalannak tűnő dolgokon is sikeresen túllépjek. Ha valami probléma van, és nem tudok senkivel sem beszélni róla, Hozzá bármikor odamehetek, és elmondhatom Neki, mi bánt, és Ő ad kiutat belőle, ad megoldást.

Tehát én hívő fiatalként csakis Istenre alapozom mindennapjaimat.

Fodor Éva (Dercen, 20)

– Mit jelent számodra reformátusnak lenni?

– Igazából sokáig magam sem értettem, hogy mit is jelent valójában számomra az, hogy én református ember vagyok. Gondolkoztam rajta már régebben is, de csak olyan válaszra jutottam, hogy ez mekkora nagy kiváltság, meg büszkeség, hiszen nagy hitvalló őseink sok mindent lefektettek és tisztáztak. De aztán Isten megértette velem egy munkatársi beszélgetés folyamán egy idősebb testvér által, hogy reformátusnak lenni nem mást jelent, mint Krisztusé lenni. S ebből kifolyólag van felelősségünk, hiszen ha egyszer már Krisztusé vagyok, akkor életemmel, gondolataimmal, szavaimmal, tetteimmel, tehát teljes egészemmel Őt kell szolgálnom. És ha így nézem azt, hogy református vagyok, akkor reformátusságom határozza meg mindennapjaimat, ez az, ami szolgálatra késztet, ez az, ami teológiára hozott és így tovább…

Homoki Gyula (Déda, 18)

– Mit jelent számodra reformátusnak lenni?

– Számomra nemcsak azt jelenti, hogy egy felekezetnek a tagja vagyok, hanem ez is Isten terve az életemben, amit Ő már régtől fogva tudott. Örülök neki, hogy református keresztyén fiatal lehetek, mert a gyülekezetben, ifiken és a szolgálatot végző munkatársak között is megtaláltam a helyem, ahová az Úr rendelt. Egyik felekezet vagy vallás sem tökéletes, de mi, tagok sem vagyunk azok. Nem is ez a célja az egyházaknak, hanem az, hogy minél több embert Istenhez vezessenek. Nem az a lényeg, hogy az istentiszteleteink hogyan, milyen külsőségek között zajlanak, hanem hogyha megtértünk, szolgáljunk mások felé. Nem a felekezet, a vallás a lényeg, hanem az, hogy bárhol is vagy, Jézus meg tud érinteni téged is.

Kopasz Márta (Dercen, 18)

Kedves TeSó-olvasók! Sajnálattal tapasztalom, hogy ***lelkiteso@freemail.hu***-ra egyetlen kérdés, kérés sem érkezett eddig. Bátorítanálak továbbra is, hogyha szeretnél valamilyen kérdésedre választ kapni, vagy egyszerűen csak beszélgetni valakivel, akkor szeretettel várom (akár névtelen) leveledet is.

Olvasói levél hiányában arra gondoltam, hogy a mostani számban szeretnék nektek néhány gondolatot írni a vallásosságról. Remélem, hasznosnak találjátok majd!

Amit a vallásról tudni érdemes

Vallás: komplex társadalmi jelenség, amelyben az emberek egy közössége kapcsolatot létesít valóságosnak, az ember sorsára döntő hatással lévőnek vélt természetfölötti erőkkel vagy hatalmakkal, hogy velük szembeni függését kifejezze és egyszersmind befolyásolja azokat.

A vallások kezdete és eredete

A vallás története annyi idős, mint magának az emberiségnek a története. Még a legprimitívebb népeknél, azaz a fejletlen kultúrák között is találtak bizonyítékokat az imádat bizonyos formájára. A tudósok eddigi megállapításai szerint soha és sehol nem létezett olyan nép, amelyik ne lett volna valamilyen értelemben vallásos.

Azt mondhatjuk tehát, hogy a vallási tudat az történelmi jelenség, ami az emberiség kialakulásával párhuzamosan jött létre.

Amellett, hogy ősrégiek, feltűnő a vallások sokfélesége is. A földön minden embernek és minden népnek megvan a maga egy vagy több istene és imádati formája. A vallások sokfélesége valóban meghökkentő. Következésképpen felvetődik néhány kérdés. Honnan származnak ezek a vallások? Mivel vannak közöttük feltűnő különbségek és hasonlóságok is, vajon egymástól függetlenül indultak, vagy egyetlen forrásból erednek? Egyáltalán miért jött létre a vallás? És hogyan?

Vallástípusok

Megkülönböztethetünk bizonyos vallástípusokat:

• Örök világtörvény vallásai: ők azt mondják, hogy az ember része a természet egészének, akár a növény- és állatvilág. A természeti törvények uralkodnak. S az ember akkor bölcs, ha igyekszik e törvényeket megismerni, majd azok szerint élni. Ennek a vallási tudatnak is lehet istenvilága, de ezek nem teremtői, irányítói vagy megszüntetői a világnak, legfeljebb az emberek felett uralkodnak. Ezen vallások például: taoizmus, buddhizmus, sintoizmus, konfucionizmus, stb.

• Antik görög és római vallás: a természetnek megváltozhatatlan törvényei vannak, amit SORSnak neveznek. Isteneik az emberi sorsba bizonyos keretek közt szólhatnak csak bele. Az embereknek vallási életük középpontjába az isteneknek kijáró tiszteletadás került.

• Tételes vallások (vagy a történeti isten-kinyilatkoztatás vallásai): egy mindenható isten uralkodik a természet rendje és az emberiség fölött, aki a törvényeket és tanításokat egységes rendbe foglalva, leírva vagy sugallások formájában el is juttatja az emberekhez. Ilyen vallás a zsidó, a keresztyén, valamint a mohamedanizmus.

A vallás megkérdőjeleződik

A vallás eredetének és fejlődésének tanulmányozása viszonylag új terület. Az emberek évszázadokon keresztül többé-kevésbé elfogadták azt a vallási hagyományt, amelybe beleszülettek, amelyben nevelkedtek. Többnyire elégedettek voltak azokkal a magyarázatokkal, amelyekkel az elődök szolgáltak számukra, így azt érezték, hogy az ő vallásuk az igazi. Ritkán adódott ok a kétkedésre, és nem volt szükséges megvizsgálni: hogyan, mikor és miért kezdődtek a dolgok.

A XIX. században azonban a kép kezdett megváltozni. Az evolúció elméletének intellektuális körökben elsöprő hatása volt. Sokan megkérdőjelezték a már létező tanrendszereket, többek között a vallást is. Az emberek elkezdtek kutakodni, vizsgálódni, és hitevesztetté válni az iránt, amit tudományosan nem lehet bebizonyítani. Napjaink ateizmusának megalapítói voltak: Marx, Nietzsche, és Freud.

A világi szemlélet eluralkodását az emberekben szekularizációnak nevezzük, amely azt eredményezi, hogy az ember elkezd közömbössé válni a hitélettel szemben.

Napjaink vallásossága

Posztmodern korban élünk. Ez azt jelenti, hogy amíg a modern korban a ráció (értelem), megismerés, kételkedés volt a jellemző, addig korunkra már inkább a megtapasztalás, a személyes élmény és érzelem. Ez a valláshoz való viszonyban is megnyilvánul. Nem az számít, hogy Isten léte mennyire nyugszik logikai alapokon, hanem az, hogy én mit tapasztaltam már meg a transzcendensből (természetfeletti, fel nem fogható).

Csak néhány kulcsszó, amely jellemzi a mai kor emberének vallásosságát:

• szubjektivitás – önmagunk belső élményéből kiinduló

• tolerancia – türelmesen elfogadni mindenkit, mindenféle nézetet, (vallási) irányzatot

• gyümölcssaláta-vallásosság – összeválogatjuk a különböző tanításokat kedvünk és ízlésünk szerint

• pragmatizmus – abban hinni, ami számomra éppen célszerű

• fragmentáltság – széttöredezettség (az egyházakon, irányzatokon belül)

Végezetül pedig:

Pszichológiai szemmel nézve, de még biológiaival is, az embernek letagadhatatlan igénye van a hit, a vallásosság iránt. Mostani kutatások és felmérések arra hívják fel a figyelmünket, hogy az Isten-keresés, a transzcendenssel való találkozás igénye ma sem csökkent, legfeljebb formáját tekintve átalakult. Amíg száz évvel ezelőtti rokonunknak elég volt elmenni egy istentiszteletre, addig nekünk inkább arra van vágyódásunk, hogy hozzánk kreatív módon hozzák közel az Istent, tegyék megtapasztalhatóvá, s úgy elégítsék ki lelki szükségeinket.

Baj-e ez? Ezt válaszolja meg mindenki maga.

Mit tegyünk tehát? Ragaszkodjunk a régen bevált módszerekhez, és „tűzzel-vassal” harsogjunk zsoltárt azok fülébe, akik nem oly módon gyakorolják hitüket, mint mi? Vagy inkább épp ellenkezőleg: minden áron, minden világi eszközzel mutassuk be a mi általunk ismert Istent, még azon az áron is, hogy akár toleráns módon elveszünk és hozzáteszünk az evangéliumhoz?

Vagy esetleg: keressük meg az egyensúlyt, hogy mai eszközökkel, de a mi Urunk tanításához mindenképpen hűen „tegyünk tanítványokká minden népeket”?

Kedves Olvasó, azt kívánom, hogy légy bölcs ezen kérdések megválaszolásában!

Krisztus pokolra szállása

Isten Fia az ördögnek és angyalainak fenntartott helyen? A világosság a legmélyebb sötétségben? A bűntelen Krisztus a büntetés és számonkérés helyén?

Furcsa tanítása a keresztyénségnek Krisztus pokolra szállása. Mégis szinte minden felekezet vallja, az Apostoli Hitvallás szavaival, hogy Jézus „szálla alá poklokra". Persze, a „Hiszekegy" e sorát is sokféleképpen magyarázzák a keresztyén egyház különböző részei.

Lássuk először, hogy milyen igék beszélnek a Szentírásban Jézus pokolra szállásáról.

Máté 12,40 Párhuzamot von Jónás és Jézus között. Ahogy Jónás a hal gyomrában volt 3 napig, úgy lesz Jézus a föld gyomrában 3 napig.

ApCsel 2,27 és 31 Azt mondják Jézusról, hogy a „halottak birodalmában" (görögül Hádész, néhol pokolnak fordítja a Biblia) volt, de nem maradt ott.

1 Péter 4,6 A halottaknak is hirdettetett az evangélium

2 Korinthus 2,14 „ismeretének illatát terjeszti általunk mindenütt.". Pál szavait egyesek úgy értik, hogy a „mindenütt" magába foglalja a poklot is.

Efézus 4,8-10 Pál Krisztusnak „leszállásáról" beszél. Egyesek ebbe beleértik a pokolra leszállást is

Két ószövetségi igére is hivatkoznak a magyarázók:

Ézsaiás 24,22: És összegyűjtve összegyűjtetnek gödörbe, mint a foglyok, és bezáratnak tömlöczbe, és sok napok után meglátogattatnak. (Károli)

Zak. 9,11: Sőt a veled való szövetségnek véréért a te foglyaidat is kibocsátom a kútból, a melyben nincs víz. (Károli)

Mindezek az igék együttesen támasztják alá, hogy Jézus valóban leszállt a poklokra.

Lássunk néhány általános kérdést a pokolra szállásról

1.) Mikor történt Jézus pokolra szállása?

Egyesek a pokolra szállást jelképesen értik. Úgymond Jézus „megjárta a poklok poklát" a kereszten való ***szenvedése alatt***[1]. Tehát nem szállt le valójában a poklokra. Az Apostoli Hitvallás azonban azt mondja: „…megfeszítették, meghala és eltemették. Szálla alá poklokra…". Nyilvánvalóan Jézus halála és temetése után következett be a pokolra szállás. Így semmiképpen nem érthetjük csupán jelképesen Krisztus pokoljárását, hanem el kell fogadjuk, hogy az valóságosan megtörtént ***halála után***.

2.) Miért volt szükség arra, hogy Jézus megjárja a poklot? Nem volt elég meghalnia a kereszten?

Az embert Isten kétféle büntetéssel sújtotta engedetlenségéért. Az egyik a halandóság („bizony por vagy és visszatérsz a porba" 1 Mózes 3,19), a másik az örökké tartó büntetés, Istentől elszakított lét a pokolban. Jézus magára vállalta bűneink büntetését: meghalt értünk, hogy nekünk ne kelljen meghalnunk, illetve megjárta a poklot, hogy nekünk ne kelljen pokolra jutnunk. E nélkül megváltásunk nem lenne teljes. A Hóseás 13,14 mondja: Kiváltom őket a holtak hazájából, megváltom őket a haláltól. Hol van a tövised, halál? Hol a fullánkod, holtak hazája? Jézus mind a halál, mind a holtak hazája hatalmából megszabadított minket. Így teljes a váltság. Ebből is láthatjuk, milyen drága volt a mi megváltásunk.

„Így ment el a börtönben levő lelkekhez is, és prédikált azoknak, akik egykor engedetlenek voltak, amikor az Isten türelmesen várakozott a Nóé napjaiban a bárka készítésekor."

1 Péter 3,19-20

Jézus pokolra szállásával bejelentette uralmát a holtak hazája felett is. A Filippi 2,10 szerint: „Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyeieké, földieké és földalattiaké". Jézus Krisztus Úr a mennyben, a földön, de még a pokolban is. Pokolra szállását érthetjük úgy, mint uralma meghirdetését. Ahogyan egy győztes hadvezér bevonul a meghódított városba, úgy ment Krisztus a szenvedés helyére.

3.) Mi is a pokol?

Az Ószövetség eredeti nyelvén Seol, az Újszövetségben Hádész, általában a holtak birodalmát jelenti. Az Ószövetség szerint egy „árnyék-világ", ahol a halottak levetik testüket, a halál terelgeti őket, nem dicsérik Istent, távol vannak Istentől. Az Újszövetségből tudjuk, hogy a gonoszokat már itt a halottak birodalmában (de még az utolsó ítélet előtt) éri szenvedés, a hívők pedig vigasztalásban részesülnek. Lásd például a gazdag és Lázár példázatát a Lukács 16-ban. Ebből a példázatból az is kitűnik, hogy a Seolban lévők látják egymást, de el vannak választva egymástól. Éreznek, gondolkodnak, sőt, törődnek a földön maradt rokonaikkal is (sajnos túl későn…)

A pokol tehát nem a végső büntetés, csupán várakozóhely az utolsó ítéletre. Jelenések 20,14-15 „És a Halál és a Pokol belevettetett a tűz tavába: ez a második halál, a tűz tava. Ha valakit nem találtak beírva az élet könyvébe, azt a tűz tavába vetették."

4.) Mit csinált Jézus a pokolban?

Ez talán a legnehezebb és legtöbbször vitatott kérdés. Alapigénk az 1 Péter 3,19-20 szerint prédikált. A 1 Péter 4,6-ból azt is tudjuk, hogy az evangéliumot prédikálta. De mi volt ennek a prédikálásnak a célja?

Megtérésre hívott és egyeseket kiszabadított a gyötrelemből?

Többen érvelnek amellett, hogy Jézusnak volt erre hatalma, így megtehette, hogy megtérésre hívjon akár a halottak birodalmában is. Akik Jézus jövetele előtt haltak meg, és Róla semmit sem tudhattak így kaptak egy esélyt arra, hogy hallják az evangéliumot.

Bármennyire szép gondolat is az előbbi, mégis az egész Szentírás arról tesz bizonyságot, hogy Isten mellett dönteni még a földi életben kell. Nincs lehetőség a földi élet után döntéseinken változtatni, vagy „megtisztulni". A fentebb említett Gazdag és Lázár példázata nyilvánvalóvá teszi, hogy nincs átjárás a halottak birodalmában a „jó" és „rossz" oldal között.

Akkor mégis miért prédikált Jézus a halottak birodalmában?

Az 1 Péter 4,6 így szól: „Mert a holtaknak is azért hirdettetett az evangélium, hogy testben, emberi mértékek szerint ítéltessenek meg". A halottak is meghallották az evangéliumot – hogy Jézus halála által a bűn és halál végleg legyőzetett. De ez az evangélium már nem megtérésre hív Hádészban. A hívőknek bíztatást jelent: nem kell már sokáig várni. Győzött Krisztus, aki nemsokára trónja elé állítja hűséges követőit. A hitetleneknek viszont ítéletet hordoz: íme, akit nem vártatok, akiben nem hittetek – eljött Isten fia. Ő a győztes, aki átveszi uralmát az Atya jobbján, és nemsokára ítélni jön.

Krisztus pokolra szállása tehát azt mutatja meg milyen nagy ára van a mi üdvösségünknek és nem ad lehetőséget rá, hogy majd a halál után, valamilyen kiskapun jussunk el Isten országába.

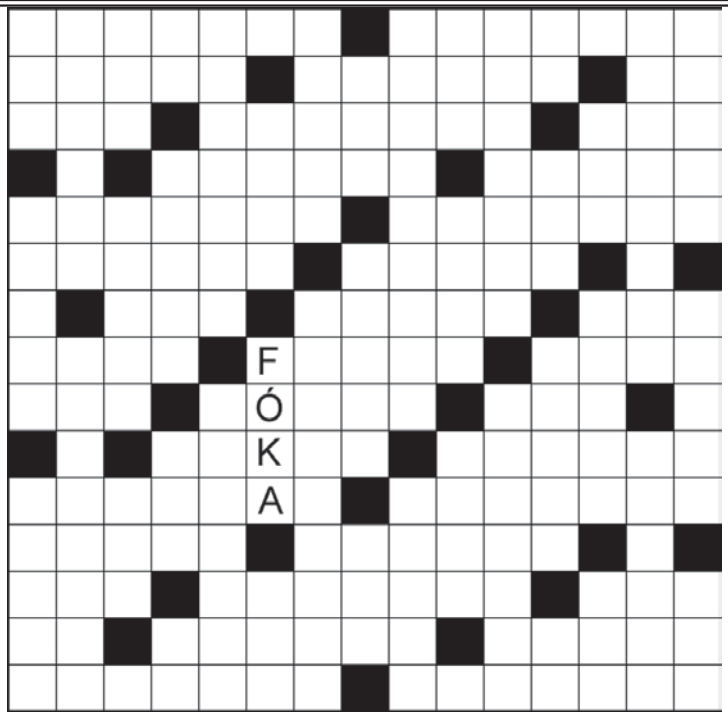

1 Így érti a pokolra szállást a Heidelbergi Káté is:

44. kérdés: Miért teszed hozzá: szálla alá poklokra?

Felelet: Hogy az én legnagyobb kísértéseimben biztosítva legyek afelől, hogy az én Uram, a Krisztus, az ő kimondhatatlan gyötrelmével, fájdalmaival és rettegéseivel, melyeket lelkében, ***a keresztfán és azelőtt is*** elszenvedett, engem a pokol rettegésétől és gyötrelmeitől megszabadított. (kiemelés tőlem K. G.)

Kutasd az Igét!

Helyezd el a felsorolt szavakat, betűcsoportokat az ábrában! Ha minden szó a helyére került, öt szónak nem marad hely, ezekből egy igerészletet állíthatsz össze. Könnyítésképpen egy szót előre beírtam.

Kétbetűsek: AD, ET, HA, IR, KI, LÓ, MA, ZÁ.

Hárombetűsek: BEK, BÉG, DEC, ENO, GEM, HAL, HÁM, ITO, KAR, KAS, KOR, LEH, LOG, MER, MIG, MOA, SAH, SPA, TON, VAD.

Négybetűsek: ADÁS, AKÁR, APOR, BETŰ, MARI.

Ötbetűsek: AHOVA, AMODA, DIÉTA, DÚLÁS, FATÁL, FOGÁS, IRÁDE, ISTEN, KAJAK, KASZA, LATIN, LEHET, MADÁR, MAGOR, MEDÁL, MOHER, NIHIL, SÓDER, SÓGOR, SÓHAJ, TARAJ, VAKAR.

Hatbetűsek: AMATŐR, ANADIR, BIHARI, MONORI, OREGON, REMETE, SZPÁHI, ÚSZTAT, VELÜNK.

Hétbetűsek: ALKALOM, BELETŰZ, KALAPÁL, KIFŐZDE, KIMARAD, KOMÓTOS, LEFEJEL, MESZTIC, MOHAMED, NYERGES, PAPAGÁJ, SALAKOL, SARABOL, SIKERES.

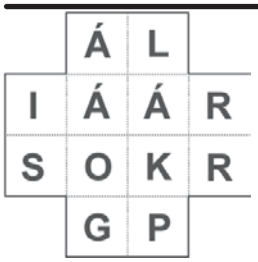
Nyolcbetűsek: ELEVÁTOR, ELLENÜNK, KALIMPÁL. Kilencbetűsek: FOGADALOM, SZKIPETÁR.

Kit rejt az „arc-kép”?

Az alábbi képet betűk alkotják, melyeket megfelelő sorrendben összeolvasva egy híres személy nevét kapod megfejtésként. Ki is ő?

Lóugrásban

A megfelelő betűtől elindulva, lóugrásban haladva egy híres személy nevét olvashatod ki. Jó szórakozást kívánok!

A 2011/3. szám megfejtéseinek pontozása:

Kutasd az Igét! — *10 pont*

Lóugrásban — *7 pont*

Kit rejt az „arc-kép”? — *12 pont*

Pluszpontok:

A Kutasd az Igét! rejtvénynél tüntesd fel az igehelyet! (*3 pont*)

A Kit rejt az „arc-kép”? rejtvény megfejtésénél írj 1-2 fontos dolgot róla, például, mi kapcsolja az újság témájához! Legfeljebb 3 állítást tudunk elfogadni, melyek egyenként *4-4 pontot* érnek.

Lóugrásban c. rejtvényünknél válaszold meg, mit köszönhet a reformátusság a megfejtett személynek? (*2 pont*)

Beküldési határidő: december 15.

Kedves fiatalok!

Az új szám rejtvényei előttetek vannak. Kezdjetek neki!

Mint tudjátok, a pontgyűjtés egész éven át folyik, a négy szám rejtvényeinek megfejtéseivel vehettek rész a versenyben, és még mindig nem késő csatlakozni. Az eredményhirdetésre a 2012-es KRISZ-közgyűlésen kerül sor.

A nyeremények: akusztikus gitárcsomag a Eurhythmics Kft. felajánlásában (Köszönjük szépen!), továbbá MP3-lejátszó, keresztyén zenei CD, könyvjutalom és más értékes tárgyak.

Köszönettel veszünk további felajánlásokat is!

A megfejtéseket (név, cím feltüntetésével) lezárt borítékban juttassátok el a szerkesztőségbe: ***Sipos József, Tiszaújlak, Nagyszőlősi járás, 90351, Rákóczi út 71.***; vagy e-mailben a ***kriszteso@gmail.com*** címre.

Várjuk a megfejtéseiteket!

Dekéri Kata esete

Tudtad-e...

Dekéri Kata „bűnös életű leány” kiközösítése 1811-ben Kisölveden (Hont-megye) a prédikátor följegyzése szerint így folyt le: „Egy nagy kő tétetett a templom közepére, a katedra elejébe. Arra felállítódott a megesett személy hajadonfővel és mezítláb, a prédikáció alatt. Annak végeztével az úr asztalához álltam és beszédet mondottam. Erre a személy térdenállva sírván megesmérte vétkét, bocsánatot kért az egész gyülekezettől és a cserépben mellette lévő hamuból a fejére hintett. Erre éneklés közben a gyülekezet kitakarodott a templomból. Legutóljára jőve a személy, kit kívül az ő hajdani leányzótársai azonnal körülfogának és haját ollóval tövig nyírták vala, azt szélnek eresztvén. A vének pedig megfogták s egy ponyvába takarván meghömpölygették s hantokkal kövekkel megdobálták s ott hagyák reaköpdösvén” (idézi Illyés E. 1936:80). Ez az idézet több jelentős mozzanatra rávilágít. Isten törvényeinek megszegésével a bűnös az egész gyülekezetet bántotta meg, ezért kellett nyilvánosan bocsánatot kérnie. A templomon kívül történtek már az egyháztól független közösségi büntetés megnyilvánulásai, hiszen a leány a közösség szokásrendjét is megsértette. A keménység és kegyetlenség rendszeres velejárója volt az egyházi fegyelmezésnek, korábban a világi hatóságnak átadott bűnöst fizikailag is megfenyíthették, súlyos esetben ki is végezték. Ebben az időben azonban már különösnek számított az eljárás, mert II. József eltörölte a megszégyenítő büntetéseket (1781).

Szerkeszd Te is a TeSó-t!
A következő szám fő témája:
Református identitás.
Küldhetsz bizonyságtételt, verset, tanulmányt stb.
Határidő: december 15.
Szolgálatodat előre is köszönjük!

Ne feledjétek!
A KRISZ —
TI vagytok!

A KRISZ programterve a 2012-es évre

„Így szól az ÚR: Álljatok ki az utakra, és nézzetek szét, kérdezősködjetek az ősi ösvények után, melyik a jó út, és azon járjatok, akkor nyugalmat találtok lelketeknek!"
Jer. 6,16

Január 2-8.	Imahét
Február 18.	KRISZ nap - közgyűlés
Március 10.	Ádám-Éva konferencia, Beregszász
Március 31.	Focikupa elődöntők
Április 14.	Lendület - Bereg-Camp
Április 28.	Konfirmandus Focikupadöntő
Június 7-10.	Házasok hétvégéje, Csongor
Július 16-21.	KRISZTINI hét
Július 23-28.	Angol hét
Július 29 - Aug.4.	KRISZ hetek
Szeptember 21.	Kárpátmedencei ifjúsági Imaéjjel
Október 13.	Megyei csendes napok
December 30-31.	Évzáró

- TESÓ -
(belső használatra)
Főszerkesztő: Sipos József
Tördelőszerkesztő: Balázs Zoltán
Képszerkesztő: Túróczy Gábor
Főmunkatársak:
Soós Katalin, Kiss Bertalan, Olasz Tímea, Igyártó Nikoletta, Menyus, Pataki Gábor, Pusztai-Tárczy Beatrix, Kacsó Géza, Laskoti Zoltán.
Köszönjük a szolgálatot!
Szerkesztőség:
(ide írjatok nekünk!!!)
Sipos József, Tiszaújlak, 90351, Rákóczi út 71.
Tel: (0-243)61-1-75, 097-683-8423
Magyarországiaknak:
06-30-329-0656
e-mail: sipitiszi@gmail.com
balazszoli081@gmail.com
Skype: sipisoft
balazs_zoli_cml
Nyomda: Kovács Sándor, Nagyszőlős,
A/3-as ív, 1000 db.

- KRISZ (székház) -
90200, Beregszász
Széchenyi út 48.
(KRISZ-PONT)
Tel.: (0-241)42-6-09

TOVÁBBI ELÉRHETŐSÉGEINK:
www.krisz.try.hu
e-mail: kriszteso@gmail.com
iwiw: Kárpátaljai Református Ifjúsági Szervezet
facebook: Tesó Olvasók Klubja

Alkalmaink:
November 4-6. — Timótheus konferencia (Ifivezető tréning) KRISZ-pont
December 31. — Évzáró, Balazsér

KRISZ Ötvetség

Havonta péntekenként 17.00-tól szombat 12.00-ig.
Információ:
0990304718, 0992587751

Amennyiben Ön is szeretne hozzájárulni lapunk megjelenéséhez, ezt megteheti a KRISZ székházában személyesen, vagy pedig a KRISZ számlaszámán:
26003001257815
UKREXPORT-IMPORT BANK
Köszönjük támogatását!

E számunk megjelenését a Bethlen Gábor Alap támogatta

BETHLEN GÁBOR Alap

TÖBB, MINT VICC :)

A tiszteletes a plébánosnál ebédel. Nem győzi dicsérni a felséges levest:

— Kedves kolléga! Hogy tudnak ilyen ízletes levest főzni?

— Ez igen egyszerű — nevet az atya. Önök a templom tetejére rakják a kakast, mi pedig a levesbe tesszük.

-☺-☺-☺-☺-☺-☺-☺-☺-☺-☺-

A főrabbi meglátogatja a pápát Rómában. A pulpituson meglát egy piros telefont, amelyre ki van írva: „közvetlen vonal Istenhez". Megkérdezi a pápát, hogy egy fontos hívást innen elintézhetne-e?

— Természetesen — hangzik a válasz.

A végén szeretné kiegyenlíteni a tartozását. Nagy herce-hurca után a pápa azt mondja:

— Ez 25 frank.

Egy pár hónap múlva a pápa meglátogatja a főrabbit Jeruzsálemben. Na látom, nálad is itt van a piros telefon, praktikus nem? Ő is telefonálni szeretne. A főrabbi meg is engedi, majd eszébe jut, hogy ő is kifizette a számlát, így ezt neki is ki kell fizetnie.

— Mennyibe került mindez?

— 10 rúpia, — felelt a rabbi —, tudja, ez itt helyi hívás volt.

-☺-☺-☺-☺-☺-☺-☺-☺-☺-☺-

Egy református, egy baptista és egy karizmatikus beszélgetnek a pokolban.

A református nem érti, hogy lehet ő itt, pedig konfirmált.

Ugyanígy a baptista is teljesen ki van borulva, ő sem érti ezt az egészet, pedig még be is merítkezett. Mindketten teljesen tanácstalanok voltak. A karizmatikus mind erre fittyet hányt, és kijelentette:

— Én megvallom, hogy nem vagyok a pokolban.

-☺-☺-☺-☺-☺-☺-☺-☺-☺-☺-

A mennyben csoportokat vezetnek, bemutatják nekik, hogy hova is érkeztek. Egy terem előtt mindig azt mondja az angyal:

— Csitt!

Újra odajutnak ehhez a teremhez, megint felhívja a figyelmet a csendre, nehogy zajongjanak.

Megkérdik tőle, miért kell annyira csendben lenniük.

— Azért, mert ott bent katolikusok vannak, és azt hiszik, hogy rajtuk kívül senki sincs a mennyországban.

-☺-☺-☺-☺-☺-☺-☺-☺-☺-☺-

A középkori anekdota szerint két római zarándok, egy szegény és egy gazdag utazik együtt, s Rómába érve a gazdag első dolga, hogy rengeteg búcsúcédulát vásároljon magának.

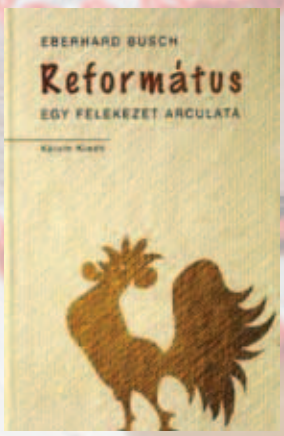
A két zarándok két év múlva pokolban látja viszont egymást, s a szegény meglepődve kérdi társát:

— Hogyan, uram? Hát nem segítettek a cédulák?

Mire a gazdag zarándok zavartan:

— Sajnos, az ördög, akinél jelentkeztem, nem tudott olvasni…

Eberhard Busch: Református
— egy felekezet arculata —

A keresztyén egyházak egyikét úgy hívják, hogy református. Mit jelent ez a fogalom? Ez a kérdés nem kevés református embert hoz zavarba. Eberhard Busch arra a kérdésre keresi a választ, hogy mitől is jellemzően református egy egyház. Ehhez sorra veszi a hitvallásokat és élettel tölti meg őket. Felteszi a fontos kérdéseket: Miért olyan fontos Isten igéjének egysége? Mit jelent Isten szövetségében élni? Mi a keresztyén „etika" lényege? Ezekre a kérdésekre a szerző meg is felel, kimerítően és olvasmányosan.

Eberhard Busch könyvének célja tehát az, hogy a „református" szó jelentése ismét megteljen tartalommal. Bemutatja, hogy egy olyan nyitott és sokszínű felekezetnek, mint a református, valóban lehet saját arculata és felismerhető sajátosságai. Beszél arról, hogyan lehetünk élő hitvallás átadói reformátusokként ma, valamint gyülekezetként hogyan lehetünk jelen ebben a világban, az elmagányosodás terjedésével szemben, az élő közösség példájaként.

Ezt a könyvet azoknak ajánlom, akik jobban meg szeretnék ismerni mindazt a gazdag örökséget, amire reformátusokként építünk vagy építhetünk. Komoly, de nem nehéz olvasmány, ami segít tisztába jönni a református egyház fő sajátosságaival és felkészültté tesz azokra a pillanatokra, amikor el kell mondanunk, miért is lényeges számunkra azt, hogy keresztyének, reformátusok vagyunk.

Olvasásához sok odaszánt időt és hasonlóan sok kávét, teát kívánok, ízlés szerint!

Laskoti Zoltán

Az őslakó

(The Man from Earth, színes, amerikai sci-fi, 2007)
Főbb szereplők: David Lee Smith, Tony Todd, John Billingsley, Ellen Crawford, William Katt.
Rendező: Richard Schenkman. Játékidő: 87 perc

- „Feltehetnék egy ostoba kérdést?
- John tanárok vagyunk, már hozzászoktunk…
- Tegyük fel, hogy egy késő paleozoikumban született ember mindmáig él.
- Hogy érted azt, hogy él? Sose halt meg?
- Igen. Ő milyen lenne?
- Érdekes ötlet… Mi az, sci-fi-regényt írsz?
- Tegyük fel. Milyen lenne?
- Elég lestrapált? … Olyan lenne, mint bármelyikünk. A cro-magnoni és köztünk nincs anatómiai különbség.

(…)

- De ősember lenne…
- Nem, nem lenne. John feltételezett hőse 140 évszázadot élt volna meg és folyton változott volna. Egy átlagos egyedet alapul véve a késő paleolitikum embere olyan intelligens volt, mint mi, csak nem tudott ennyit. John embere úgy tanult volna, ahogy a faj. Sőt, amennyiben nyitott szellemű, a tudásanyaga elképesztő lenne…

(…)

- Szerinted a vallás lényege csak ennyi: reményt adni az embereknek?
- Az Ószövetség félelmet és bűntudatot gerjeszt, az Újszövetség erkölcsi törvényeket ad, amiket nálam jobb filozófusok és költők adtak a számba, de a tanítást nem gyakorolják. Mesékből építenek egyházakat."

A filmben hatásosan tör fel az a feszültség, amelyet tudósok és vallásos emberek egy része generál: miszerint a Biblia és a tudomány egyenesen egymás ellenségei. Mintha a „hit" és a „tudás" érvei sorakoznának fel pro és contra. A film egyértelműen sugallja, hogy a világvallásokat szinte mindenki félreértelmezi, mert a valóság sokkal egyszerűbb. A tudósok kis társasága azonban ennek a sugallatnak is határozottan ellenáll. Mert ennek az elfogadásához is „hitre" lenne szükség – kézzel fogható bizonyíték ugyanis nincs. „Amit mondasz, szemben áll a józan ésszel".

A hited akár meg is inoghat a tudomány és a fikció (nagyon jól célzott) hatása alatt. Ha nem vagy biztos abban, hogy ki vagy te, és miben (ill. kiben) hiszel, a kétely könnyű érintse is ledönthet a lábadról. Itt az ideje, hogy elgondolkozz: mi a hited alapja? Miért mondod: „keresztyén vagyok", vagy: „református vagyok"? (Róm 14,22). Ha ezeket kimondod, ugyanazt érzed is? Biztos vagy benne?

Boldog ember, aki megnyerte a bölcsességet, és az ember, aki értelmet szerez. (Péld. 3,13)

Menyus

KRISZ hét.
Aklihegy

KRISZ hét, Aklihegy.
Munkatársak

KRISZ Tinihét, Aklihegy.
Munkatársak

KRISZ Tinihét, Aklihegy.

KRISZ hét, Rát

KRISZ hét, Balazsér.
Munkatársak

KRISZ hét, Balazsér